

INSPEKCJA
WETERYNARYJNA
**GŁÓWNY LEKARZ
WETERYNARII**

Warszawa, dnia 7 października 2025 r.

**Wojewódzcy Lekarze Weterynarii
- wszyscy**

Nasz znak: BP.0212.5.2025.4.kz
Dotyczy sprawy nr:

Pismo z dnia: .

W związku z wpływającymi do Głównego Inspektoratu Weterynarii wątpliwościami terenowych jednostek Inspekcji Weterynaryjnej, dotyczącymi możliwości wprowadzania do obrotu mięsa dzików uzyskanego w ramach odstrzału sanitarnego, Główny Lekarz Weterynarii zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o opinię w przedmiotowej sprawie. Pismem z dnia 12 września br. Minister przedstawił swoje stanowisko.

W ww. piśmie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi uznał, że wprowadzanie do obrotu tusz dzików pozyskanych w drodze odstrzału sanitarnego nie powinno być dopuszczalne z kilku niezależnych od siebie przyczyn. Odstrzały sanitarne, nakazane i realizowane na podstawie przepisów ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt¹, stanowią z założenia uzupełnienie odstrzałów planowych, realizowanych w ramach prowadzonej przez zarządców i dzierżawców obwodów łowieckich gospodarki łowieckiej na podstawie przepisów ustawy Prawo łowieckie². Celem odstrzałów sanitarnych jest zatem ograniczenie liczebności i zagęszczenia populacji dzików, wykraczające poza zobowiązania dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich określone w rocznych planach łowieckich, a wynikające z aktualnej na danym obszarze sytuacji epidemiologicznej. Z tytułu realizacji odstrzałów sanitarnych, dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich otrzymują ryczałt obejmujący koszty: wykonania odstrzału sanitarnego, dojazdu do miejsca prowadzenia tego odstrzału, transportu tuszy do miejsca wskazanego przez powiatowego lekarza weterynarii, a także przechowywania tusz zwierząt albo utylizacji zwierząt lub ich części. Tym samym wypłacany z tytułu wykonania odstrzału sanitarnego ryczałt należy traktować, zgodnie z intencją ustawodawcy jako pewnego rodzaju rekompensatę z tytułu niedogodności

¹ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075 z późn. zm.)

² Ustawa z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539).

związanych z realizacją nakazanych odstrzałów sanitarnych i brakiem możliwości zagospodarowania tuszy dzika w analogiczny sposób, jak tuszy pozyskanej w drodze polowania. Jak wskazano powyżej, celem realizowania odstrzałów sanitarnych dzików nie jest dostarczenie mięsa z przeznaczeniem wprowadzenia go do obrotu w celach zarobkowych, a charakter odstrzałów sanitarnych ustawodawca w swojej intencji ustanowił jako wspomagający, ograniczony do sytuacji nadzwyczajnych i z założenia incydentalny.

Dalej w uzasadnieniu swojego stanowiska Minister wskazuje na przepisy rozporządzenia (WE) 853/2004³, w którym, choć nie zdefiniowano pojęć: „polowanie”, „myśliwy”, czy „osoba polująca na zwierzynę łowną”, częstokroć wskazuje się, że chodzi o upolowanie/łowienie zwierząt łownych w ramach polowania wykonywanego przez myśliwych. Nawet w definicji pojęcia „zakład obróbki dziczyzny” wskazano, że jest to zakład, w którym zwierzęta łowne i mięso uzyskane w wyniku polowania są przygotowywane do wprowadzenia do obrotu (5). Podobnie w przepisach rozporządzenia (UE) nr 2019/627⁴, analogicznie do przepisów ww. rozporządzenia (UE) 853/2004⁵, kilkakrotnie używa się sformułowań odnoszących się do polowania i myśliwych w kontekście badania poubojowego mięsa zwierząt łownych przez urzędowego lekarza weterynarii.

W przepisach krajowych z zakresu bezpieczeństwa żywności regulujących kwestie produkcji mięsa na własny użytek, tj. w ustawie o produktach pochodzenia zwierzęcego⁶ oraz rozporządzeniu w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny⁷, w kontekście pozyskiwania mięsa zwierząt łownych nie używa się sformułowania „polowanie”, lecz określenia „odstrzał”. Tym samym mięso pozyskane w wyniku odstrzału sanitarnego może być wykorzystane na potrzeby własne posiadacza tego mięsa.

³ Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. UE. L. z 2004 r. Nr 139, str. 55 z późn. zm.).

⁴ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/627 z dnia 15 marca 2019 r. ustanawiające jednolite praktyczne rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli urzędowych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 2074/2005 w odniesieniu do kontroli urzędowych (Dz. U. UE. L. z 2019 r. Nr 131, str. 51 z późn. zm.).

⁵ Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. UE. L. z 2004 r. Nr 139, str. 55 z późn. zm.).

⁶ Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2023 r. poz. 872).

⁷ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. z 2024 r. poz. 981 z późn. zm.)

Dodatkowo w ocenie Ministra, za brakiem możliwości wprowadzania do obrotu tusz dzików pozyskanych w drodze odstrzału sanitarnego przemawiają również argumenty związane z tytułem prawnym do tuszy pozyskanego w ten sposób dzika. Jak wskazuje Minister zgodnie z wielokrotnie prezentowanym stanowiskiem Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, losy prawne tuszy zwierzęcia odstrzelonego w trybie odstrzału sanitarnego winny wynikać z rozporządzeń zawierających nakazy przeprowadzenia odstrzałów sanitarnych, które wydają powiatowy lekarz weterynarii bądź wojewoda, zgodnie z przepisami art. 45 ust. 1 pkt 8b oraz art. 46 ust. 3 pkt 8c ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. W rozporządzeniach stanowiących podstawę przeprowadzania odstrzałów sanitarnych, właściwy organ (powiatowy lekarz weterynarii, bądź wojewoda) winien nakazać zagospodarowanie w określony sposób tusz odstrzelonych dzików. W przeważającej liczbie wydawanych przez powiatowych lekarzy weterynarii albo wojewodów rozporządzeń w sprawie zarządzenia odstrzału sanitarnego dzików, określa się zagospodarowanie odstrzelonych dzików przez ich utylizację (na koszt skarbu państwa) lub przeznaczenie do produkcji mięsa na użytek własny myśliwego (o ile wynik badania w kierunku ASF jest ujemny). W konsekwencji ww. przepisów jedynym dysponentem i właścicielem tuszy dzika pozyskanego w drodze odstrzału sanitarnego jest myśliwy, który dokonał tego odstrzału. Powyższe stanowisko było też wielokrotnie prezentowane w kontekście rozważań na temat braku możliwości pobierania przez koła łowieckie od myśliwych opłat za przejęte na użytek własny tusze dzików pozyskane w ramach odstrzału sanitarnego. W związku z powyższym, posiadający osobowość prawną zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego nie może wprowadzić do obrotu tuszy dzika, do której nie ma tytułu prawnego, gdyż jej właścicielem i dysponentem jest myśliwy, który dokonał odstrzału sanitarnego.

Minister wyraził również pogląd, że instytucja odstrzału sanitarnego powinna być stosowana uzupełniająco w stosunku do planów łowieckich. Takie złożenie zostało przyjęte m.in. w projekcie „Krajowego planu działania dotyczącego zarządzania populacją dzików w ramach prewencji, kontroli i zwalczania afrykańskiego pomoru świń (ASF)”. Wydaje się, że zarządzanie odstrzałów sanitarnych na obszarach, gdzie występuje choroba i obowiązują w związku z tym ograniczenia w pozyskaniu i przemieszczaniu dzików i ich tusz, znajduje uzasadnienie z powodów epidemiologicznych. Natomiast na obszarach wolnych od choroby zarządzanie populacją dzików, co do zasady powinno być prowadzone w ramach

gospodarki łowieckiej, realizowanej przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich, zgodnie z przepisami ustawy Prawo łowieckie. Prawidłowo prowadzona gospodarka łowiecka, powinna być wystarczającym środkiem pozwalającym na ograniczenie populacji dzików, na tych obszarach, a odstrzał sanitarny powinien być tam realizowany w ograniczonym stopniu i w sytuacjach wyjątkowych.

Wyżej opisane stanowisko Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi należy przedstawić podległym Państwu terenowym jednostkowym Inspekcji Weterynaryjnej celem wykorzystania służbowego. Jednocześnie, wobec powyższego, należy zwrócić uwagę na konieczność określania, w wydawanych przez powiatowych lekarzy weterynarii oraz wojewodów aktach prawa miejscowego, sposobu postępowania z mięsem dzika pozyskanego w ramach odstrzału sanitarnego.

Z up. GLW

Jakub Kubacki

/podpisano elektronicznie/

